

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ali je prošnja kranjskega učiteljstva do deželnega zbora utemeljena?

(Razjasnilo gg. deželnim poslancem.)

Z Dolenjskega, 17. septembra. [Izv. dop.]

Od kranjskega učiteljstva je došlo letos slavnemu deželnemu zboru več prošenj za izboljšanje materialnega stanja. Za povišanje plač ne prosijo, ker vidijo, da je deželno finančno stanje samo slabo. Prosijo le za take male popboljške, do katerih imajo z ozirom na mnogovrstne okoliščine precej opravičenih razlogov.

Najvišja plača kranjskih učiteljev je 600 gld. na leto, skoraj tako malo, kakor imajo najslabše plačani učitelji na Štajerskem (550 gld.). Le kacic 25 — 30 nadučiteljev na Kranjskem ima po 600 gld. na leto, v Novomeškem okraju n. pr. ima samo jeden nadučitelj toliko.

Takošne plače, kakoršno ima najslabše plačan c. kr. uradnik, nima nobeden ljudski učitelj na Kranjskem. Najhuje se godi tistim na kmetih služočim učiteljem, ki imajo po 400 in 450 gld. na leto, in ki so navadno brez postranskega zaslužka. Ti ne morejo živeti in tudi ne žive svojemu stanu primerno. Zlasti so učitelji na jednorazrednicah milovanja vredni. Imajo navadno največ otrok, največ ur na teden in največ uradne pisarije. Za poslednjo so voditelji večrazrednic odškodovani, imajo po 50, 75 in 100 gld. na leto. Voditelji jednorazrednic pa nič. Tako pa ni v vseh deželah, na Goriškem dobivajo tudi učitelji jednorazrednic 30 gld. opravilne doklade, ravno tako v Istri in na Koroškem, kjer so še nekoliko boljše plače nego na Kranjskem. Opravilne doklade jednorazrednicam dajo še nekatere druge dežele. Naj bi torej tudi kranjska dežela so teh slabo plačanih učiteljev usmilila in jim vsaj 20 — 25 gld. opravilne doklade dovolila, če bode to deželo tudi kacic 4000 gld. na leto stalo.

Drugi popboljšek, za katerega učitelji prosijo iz katerega bi bili samo definitivni učitelji deležni, bil bi v tem, da se učiteljem odmerijo kvinkvenije po 10% njihove dejanske plače, da bi torej one znašale po 40, 45, 50 in 60 gld. na leto, kakor se to iz obstoječih postav izpeljati dá; kajti po postavi od 9. marca 1879 so učiteljske plače

razdeljene v razrede po 400, 450, 500 in 600 gld. in kvinkvenije bi imele znašati 10%. Tako računijo druge dežele n. pr. Češko, Bukovina, Dalmacija, Goriško, Istra, Koroško, Moravsko, Solnogradsko, Šlezija, Štajersko in Predarelsko. S postavo od 9. marca 1879. (tako imenovana Vestenekova novela) neso učitelji nič pridobili, ako se jim kvinkvenije v smislu 10% ne dajo. To bi deželo le malo zadelo, morebiti okoli 1500 gld. na leto. Učitelji pa bi spoznali, da jim je slavni deželni zbor naklonjen in da rad pomaga povsodi ondi, kjer še sama postava daje nekoliko migljaja.

S postavami in naredbami prejšnjega deželnega zbora z nemško večino okoristili so se bili začetkoma najboljše le nekateri ljubčeki nemškutarske barve, kar ve dobro narodno kranjsko učiteljstvo. S to naredbom pa, za katero zdaj učitelji prosijo, došel bi vsemu kranjskemu učiteljstvu enakomeren popboljšek, za katerega bode ono z marljivim delovanjem gotovo hvaležno.

I. L.

Deželni zbor kranjski.

(II. seja v 16. dan septembra 1884.)

Razun notranske volitve odobrila se je volitev Faberjeva za mestni volilni okraj Kočevje-Ribnica in volitev gg. Ervina grofa Auersperga in Leop. barona Lichtenberga deželnima poslancema iz volilnega razreda veleposestva.

Začetkom seje izročil je g. poslanec Svetec petico Šmartinske občine za poludnevni pouk in za omejitev nemškega jezika.

Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški izroči samostalni predlog, naj bode s 1. dnem januarja 1885 poslovni jezik deželnega odbora slovenski. Predlog podpirajo vsi slovenski poslanci, Nemci pa obsede. Predlagatelj bode v prihodnji seji svoj predlog utemeljil.

Predloži se poročilo deželnega odbora zaradi agrarnih razmer na Kranjskem, dr. Vošnjak predlaga, naj se izvoli za to poseben gospodarski odsek 11 udov. Predlog se v sprejme in izvolijo se gg.: dr. Vošnjak (načelnik), Murnik, Svetec, Rudež, Obresa, Dev, Detela, baron Lichtenberg, Faber (namestnik), baron Apfalter in Dežman.

Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga proračun deželnega zaklada in njegovi podza-

kladov izroči se finančnemu odseku; poročilo deželnega odbora, tikajoče se občinskih priklad, upravnemu odseku; isto tako poročilo glede upeljave taks za ogledovanje živine pri izdavanju živinskih potnih listov.

Za finančni odsek poroča in nasvetuje gosp. Krsnik: da se dovoli „Glasbeni Matici“ za l. 1885. 500 gld. „Narodni šoli“ 100 gld.; dr. Vošnjak: da se dovoli g. Ivanu Lapajnetu za šolska literarna dela 100 gld.; ranocelniški siroti Pavli Vukotičevi, 40 gld.; g. Murnik: da se dovoli obrtniški šoli v Kočevju 200 gld.; udovi Jeri Kumarjevi 36 gld.; g. Šuklje: da se poviša učiteljski udovi Mariji Statinovi pokojnina od 140 na 200 gld.; podaljša miloščina učiteljski siroti Mariji Schottovi v letnem znesku 36 gld. na tri leta; Marjeti Junčevej dovoli miloščina 80 gld. na tri leta; isto tako Karolini Krombholčevi miloščina 80 gld. na tri leta; Karolini in Ani Malenšekovi, učiteljskima sirotama, podaljša se miloščina letnih 30 gld. na tri leta; dr. Vošnjak: da se dovoli udovi Karolini Hočevarjevi miloščine 250 gld. za tri leta; g. Kersnik: da se dovoli slikarju Josipu Petkovševku v Parizu 100 gld.; podpornemu društvu na višji kmetijski šoli na Dunaji in podpornemu društvu na Dunajskem vseučilišči, vsakemu po 30 gld. Vsi ti predlogi se v sprejmo, brez razgovora.

O poročilu deželnega odbora, zadevajoč deželni muzej, poroča g. Kersnik, v imenu finančnega odseka o računskem sklepu zaklada prisilne delalnice za l. 1883. g. Luckmann in v imenu istega odseka g. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški o računskih sklepih dobroteljskih zakladov z l. 1883. Vsi trije poročevalci nasvetujejo, da se njih predlogi odobri, čemur zbor pritrdi. Prihodnja seja je v petek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. septembra.

Deželni zbori, ki so se sešli poslednje dni, so se že konstituirali, sedaj je pa glavno delo v odsekih, zato se o njih delovanju skoraj nič ne sliši.

Dr. Herbst stavlja je v českem deželnem zboru v imenu vseh nemških poslancev predlog, da deželni zbor naroči vladi, da v prihodnjem zasedanju

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

(Dalje.)

Dozgodovinska doba.

Zapadni narodi niso stare zgodovine, niso nikakih verjetnih poročil o onih dogodkih, ki so se pripetili pred začetkom krščanske dobe. Nikakih določenih vestij niso ohranili o tem, kar se je godilo 500 let pred Kr. r., z jedno besedo: začetek evropskega sveta se izgublja v mraku zgodovine.

Čim bolj se oddaljujemo od zapada, tem bolj gine temota. Zgodovinski svet raste, čim bolj se bližamo vzhodu. Tu je pred nami Rim in narodi Apeninskega poluotoka s svojo petstoletno zgodovino do Kr. r.; dalje se blesti Grška s svojimi azijskimi kolonijami, s Homerovim eposom, katerega začetek zginjava v globini 12. stoletja pred Kr. r. Idočim še dalje v Azijo in njene sosedne dežele, pokaže se civilizacija, ki je nekaj cvetela na bregovih Nila in Evfrata. Razvaline Babilona in Niniv, Nemfisa in Tebna nam pričajo o bivši civilizaciji, katere se

je začela dvajset stoletij pred Kr. r. Osoda vseh narodov, ki so živeli na bregovih sredozemnega morja, bila je blesteča in je mnogo koristila vsevetovne civilizaciji. Ne mnogo dalje od opisanih narodov razkriva se pred nami kultura prednikov, ki upisuje na svoje tablice nad štiri tisoč let. Sentimentalno razmišljujoč o zgodovinskih dogodkih, moremo priti do zaključka, da je kaka mistična volja povzdignila, potem pa zopet uničila vsako teh držav. Vselej je to izvršil kak izbran narod, ki je z začetka vse druge sam podvrgel, potem pa sam poginil. Ta način razlaganja zgodovinskih dogodkov ni brez vse originalnosti. Treba je samo pogledati na zemljevid teh držav, pa lahko razumemo njih netrajni položaj, da so prej ali slej morale poginiti v boji za obstanek. Bile so na potu narodov z vzhoda in zapada, in torej morale postati plen teh ali drugih. Da so se te države mogle ustavljati poplavi narodov, bila bi osoda zapada vsa drugačna.

Osnova Masilije v VI. stoletju nam nekoliko dokazuje resničnost tega mnenja, pa to je samo posamičen slučaj. Meni se zdi zanimljiv sledeči fakt: če so azijski narodi, naseljeni na bregu Sredozemskega morja do Tibetških gora, dosegli visoko sto-

pinjo civilizacije že v starodavnosti, zakaj bi narodi starega Kitaja, te mistične dežele, katero so se zastoj trudili doseči rimski in grški zavojatelji, ne bili hranili take civilizacije? Za evropske učenjake je to le induktivna istina, katero je mogoče misliti, pa še ni dosti podprta.

Čudno bi res bilo, če so peščene pustinje Perzije in Arabije bile naseljene, a rodovitne dežele Nebeške države ob Them morji bi pa bile brez prebivalcev. Takega nasprotja si še misliti ne moremo; opomnimo samo še, da so zavojatelji perzijskega kraljestva sanjali o tem, kako bi prodrli skozi Skitijo k narodom, za katere so vedeli samo po imenu. Iz tega je jasno, da je Kitaj kot najstarša država, moral ohraniti najtočnejša poročila o tradicijah prvotne dobe.

Samo vsled njegove geografske lege so zavojatelji prizanašali Kitaju. Na vzhodu je omejen z morjem, na severu s polarnim ledovjem, na jugu z naseljenimi kočevniki (nomadi), tedaj mu je nevarnost pretela samo z zapada. Pa zapadni narodi so mu služili le kakor varstvo, in to je uzrok, da je Kitaj za vse klasične dobe samo čul o oddaljenih bojih, ne da bi se bil udeleževal narodnih prekucij.

predložiti načrt zakona, ki ureja meje okrajev na Češkem po narodnostih. Herbst se v svojem predlogu sklicuje na to, da so že sedaj skoraj vsi sodnijski okraji loceni po narodnostih, da bode treba samo upeljave malega števila novih okrajev in malo občin odtrgati od teh okrajev, v katere sedaj spadajo, in pridružiti jih drugim. Okrajna zastopstva, ki so z okraji združena, imajo važne naloge, zato je želeli, da bi mirno in uspešno reševala svoja posla, in jih ne motila narodna mržnja. S tem bi se olajšalo tudi uradovanje pri sodnijah. Mi Slovenci bi gotovo tako razdelitev sodnijskih okrajev na Koroškem, Štirskem, ter Primorskem z veseljem pozdravili, tem bolj ker se v Herbstovem predlogu tudi izraža želja, da bi se tudi deželni volilni okraji tako razdelili, a tuditi se moramo, da se Nemci še le sedaj tega domisljijo. Dolgo časa so imeli v rokah državnega krmilo, bili so v večini v češkem deželnem in v državnem zboru, pa nikdar neso kaj tacega se domislili. Na to jih je še le domislil znani ukaz zaradi rabe obeh deželnih jezikov pri sodiščih. S tem bi radi dosegli, da bi dobili čisto nemške okraje, za katere se ve da bi oni ukaz vsaj v praksi ne veljal, centralne vrade bi pa razdelili v nemške in češke oddelke. Tako mislijo doseči, da bi oni ukaz se pokazal nepotreben, ter bi se potem odpravil. To je pa za nas Slovence jako poučno. Mi moramo sedaj v vseh krajih, kjer živimo mešani z Nemci, strogo zahtevati, da se jezikovna enakopravnost izvede in kmalu bodo Nemci zahtevali omejevanje okrajev po narodnostih, in delitev centralnih deželnih uradov. Na ta način dobimo poseben oddelek namestništva v Celju, pa tudi na Koroškem in Primorskem marsikako zboljšanje v razdelitvi uradov. To bi bil korak na potu k zjedinenju Slovenije. Nemci bi se kmalu skušali nas znebiti, ko bi videli, da nam gospodovati več ne morejo.

Vnanje države.

Oficijzni list ruske vlade „Journal de St. Péterbourg“ pravi, da **shod treh cesarjev** ima namen utrditi politiko miru. To se boče doseči s porazumljenjem v vseh važnejših vprašanjih. Koncem pravi, da bode gotovo ves svet z veseljem pozdravil to politiko miru, ki bode tudi imela pazno oko na sovražnike obstoječega reda, na anarhiste. — Kakor je „Pol. Corr.“ izvedela, je Rusija sprožila misel, da se snide shod treh cesarjev. Car Aleksander je želel osobno videti in pozdraviti avstrijskega cesarja. Vse obravnave zaradi shoda se pa neso vršile po diplomatičnem potu, ampak posredovala je kneginja Antonija Radziwill, rojena princesinja Talleyrand-Périgord, katera je zelo priljubljena na ruskem in nemškem dvoru. Ko je car prišel v Varšavo, vsprejel je tam to kneginjo jako prijazno. 12. t. m. je pa ona odpotovala v Berlin, kjer jo je po nemški cesar prijazno vsprejel. Temu je razložila, kak utis je napravil prihod carja v Varšavo in kake naredbe so storjene za varnost. — Skoro vsi listi so tega mnenja, da bode shod cesarjev utrdil mirovno politiko. Ruski list „Novosti“ misli, da je dobro znamenje, da se je shod vršil na ruskih tleh, ker to kaže, da bosti tudi Nemčija in Avstrija podpirali rusko politiko.

Nekemu Dunajskemu listu se piše iz Varšave, da na **Ruskem-Poljskem** nič več toliko ne sanjajo o veliki Poljskeji, kakor so nekdaj! Zlasti srednji stan noče več dosti slišati o takih fantastičnih idejah. Pod rusko vladno se je poslednja leta povzdignila obrtnija in trgovina, sploh narodno blagostanje, zato pa srednji stan želi ostati pod rusko vladno. Samo plemenitaši in delavci se nekoliko še navdušujejo za svobodno Poljsko, a ti nimajo več dosti upliva. Poslednji upajo, da bi se v zjedinenjej Poljskeji zboljšalo njih gnotno stanje, prvi pa priti do nekdanje veljave. Sicer pa tudi tam, kakor povsod vedno bolj pada veljava plemstva.

Predsednik **francoske** republike je podpisal dekret, s katerim se podeljuje admiralu Courbetu vojaška medalja, najvišje odlikovanje za hrabrost.

Mi nismo imeli nikakih zvez z drugimi narodi, odkar je po vseh deželah mej našim zidom in gomilo kralja Aleksandra Velikega zavladal globok mir.

Predstavite si narod, ki pripada k najstarejšim človeškim plemenom, pozabljen od vsega ostalega sveta, ki se je razvijal po prirodnih zakonih in nakazih napredka, imel dovolj sredstev za svoj obstanek, pa nikdar ni želel prestopiti svojih mej — in pred seboj imate kitajski narod, katerega nikdo ne more razumeti, kajti predstavlja poseben tip sredi vseh človeških plemen. Kaj razumeti je samo mogoče pri primerjanju; primerjati pa moreš samo stvari, ki imajo nekaj dotike, — drugače hitro padeš v zmotu.

To je vzrok vseh predsodkov, ki jih imajo o Kitaji in Kitajcih.

Čudno je, da se za Kitaj tako malo brigajo učenjaki in da kitajska literatura nema niti toliko častilcev, kolikor egiptovski hieroglifi. Zanimati bi jih moralo, da je naša filozofija starejša, nego nauki grških modrijanov, da so naše umetnosti že cvetele, ko so se še le ustanovljale Atene, da so naši državni principi bili popolnoma utrjeni že dolgo prej, nego

Nemški zastopnik v Londonu grof Münster se bode odpoklical. Ta poslanik Bismarcku ne ugaja, ker je premalo energičen, in ga hoče z bolj odločnim nadomestiti. Grof Münster je poročen z neko jako duhovito angleško damo, ki ima neki najjvečji upliv, kar ga ovira v energičnem postopanju.

Zdaj, ko je že določeno, kdaj se snide parlament, se na **Angleškem** množe meetingi za in proti volilni reformi, posebno prvi so mnogoštevilno obiskani. Tako je bil v soboto v Viktorija-parku v Londonu velik radikalni meeting, katerega se je udeležilo nad 40.000 ljudi. Glavni govornik je bil Brandlaugh, ki je hudo napadal zgornjo zbornico, in kazal potrebo volilne reforme.

Po katerem potu pojde **sudanska** ekspedicijska, tega še neso odločili niti v Kajiri niti v Londonu. Sedaj se govori, da se zopet misli na pot po suhem čez Berber v Kartum. V tem slučaju bi baje ne potrebovali velblodov, ampak mezge, katerih se misli nabrati po Andaluziji, Algiru, Egiptu in južnem Francoskem kakih 30.000 tisoč.

Dopisi.

Iz Zagreba 17. septembra. [Izvirni dopis.] Vsi trije vladini kandidati so dobili v Zagrebu večino za-se ter so izvoljeni, in sicer je dobil Krestić 264 glasov, Pogledić 215, tedaj 49 glasov večine; dr. Šram 324 glasov proti dru. Davidu Starčeviću, ki je dobil 205 glasov, večina 119 glasov; kanonik Gašparić 155 glasov proti dru. Antonu Starčeviću, ki je dobil 145 glasov, torej večina od 10 glasov. Kakor se vidi, se Starčevićeva ideja zelo širi tudi po Zagrebu, kjer so Starčevićevci samo pokazati hoteli, da imajo privrženikov.

V Varaždinu sta propala oba vladina kandidata, minister Bedeković in Imbro Josipović, ter sta voljena neodvisnjak Petrović in član stranke prava Kumičić.

Neodvisna narodna stranka vidno propada; mej dvema ekstremi ne more se razvijati srednji posredovalni element, tukaj velja aut — aut, ali unija z Magjari, ali brez unije; priznavati veljavnom unijo z Magjari ter jo hoteti zboljšati, je jalov posel, ta stranka nema bodočnosti, pač pa ima bodočnost ekstremna stranka Starčevićeva, katera misli do 30 svojih privrženikov spraviti v sabor.

Konstatirano je, da ima stranka prava že zdaj večino volilcev v Zagrebu za-se, ker so mnogi uradniki, ki so članovi te stranke, ipak morali glasovati za vladine kandidate, ter so s tem prouzročili proti svojej volji in proti svojemu prepričanju, da so propali kandidati Starčevićeve stranke, a voljeni kandidati vladini.

Kakor se že zdaj vidi, bode ostala v hrvatskem saboru večina, kakeršna je bila do zdaj, pojačil se bode samo element ekstremne levice, a umačila se bo neodvisna narodna stranka. Ko bi Starčevićevci dobili večino, bi se sabor precej razpustil in odredili bi se novi izbori, pri katerih bi posredovali bajoneti in denar. Takova je zdaj naša konstitucija.

Pri današnjih volitvah so bili na konjih husarji, a na nogah domobranci, a ni bilo najmanjega izgreda, vse se je vršilo v najlepšem redu. Bivši ban Ivan Mažuranić glasoval je za Pogledića.

Voljeni so nadalje: v Sisku Šipuš, v Popovači dr. Frank, oba divjaka; od neodvisne stranke: v Sv. Ivanu Tito Ožgović, v Jaski Kamenar; od vladine stranke: na Baniji Vilmoš Hatz, v Djakovu Hugo Sudarević (proti dozdanjemu neodvisnjaku dru. Vojnoviću), v Daruvaru Tüköry, v Otočcu Vaso Pan-

so egiptski faraoni izdali svoj kodeks. Vse to so stvari, ki so vredne zanimanja in ne zaslužijo nič manj pozornosti, kakor kaldejski napisi.

Želeč se bolj seznaniti s starodavnostjo in zvedeti mnenje zapadnih učenjakov o začetku sveta, začel sem preiskavati vire, pa nesem našel nič dočnega, kar bi bilo moglo zadovoljiti moje radovednosti.

Pred šest tisoč leti prišel je prvi človek na svet; njegova žena se je pregrešila proti stvarniku. Njijine potomce je zadelo božje maščevanje, — tu je v prostih besedah vsa teorija zapada o začetku sveta. Ona priznava Boga in njegovo stvaritev človeka. Pa od kod so se pojavile umetnosti in nravi? Kako so se zložili elementi socijalnega življenja? Kdaj se je organizovalo društvo? Na ta vprašanja nahajajo se samo domnevanja. Največji učenjaki se zgubljajo samo v hipotezah in fantaziji. Kitajska zgodovina se deli na dva dela; prvi, takomenovani državni, začne se z 180. letom pred Kr. r. in sega do današnjega dne. Druga doba imenuje se predzgodovinska in sega od 180. l. do prvih časov človeškega obstanka.

ković, v Vinkovcih grof Anton Khuen; od stranke prava: v Krapini Štefan Radić, v Senju dr. Ivandija (proti dozdanjemu kapetanu Mraoviću, saborskemu sekundantu).

Iz Gradca 17. septembra. (Nemška večina našega deželnega zbora in mir.) Nemci imajo vedno polne usta „liberalnosti“. Zdi se nam že odveč o nemškeji „liberalnosti“ pisati, kajti znana nam je predobro, in nam nasproti jednaka je neprestanemu tlačenju. Poglejmo, kako ravnaajo ti liberalci z $\frac{2}{3}$ prebivalcev Štajerske. Pri volitvi v odseke izvoljena sta le dr. Dominkuš in dr. Šuc, vsak v jeden odsek, drugim našim poslancem neso naklonili niti toliko obzirnosti, da bi bili v vsak odsek volili vsaj po jednega, kar Nemcem ne bilo nikakor v nevarnost, a napravilo vender nekoliko boljši utis. Ni li tako preziranje nesramno.

Naj naši nemški liberalci pogledajo v deželni zbor kranjski, takoj bodo zapazili, da niti jednega odseka ni, v katerem bi ne imeli tudi Nemci svojega zastopnika, da celo po trije so v nekaterih odsekih. Povej nam torej tetka „Tagespošta“, kje je objektivnost in liberalnost, pri nas Slovincih ali pri vas?

Kaj pa je z našim deželnim odborom? V njem gospoduje že od nekdaj nemško-liberalna stranka, katera Slovencev na Štajerskem ne pozna. Res je, da je umrl Herman zastopal tudi Slovence v deželnem odboru, a njega volili so tudi konservativni Nemci in zastopati je moral v prvej vrsti slednje. A pokojni Herman bil je liberalcem samim jako po godu, kajti bil je najmarljivejši, najdelavniši član deželnega odbora. Kakor kaže izgubili smo s Hermanovo smrtjo svojega zastopnika v deželnem odboru. In če se to obistini? Dobro potem pa treba, da slovenski narod prične drugo politiko, treba je potem Graškim liberalcem povedati, da mi Gradca ne poznamo, da Slovinci nečejo niti o deželnem zboru niti deželnem odboru več čuti sploh zemlja mej nemško in slovensko Štajersko mora se razločiti. Naših želj, naših teženj itak v nečemer ne jemljo v poštev, naši deželni poslanci pri najboljšej volji v Gradci ničesar ne opravijo, kajti naša manjina je na milost in nemilost izročena brezozirnej nemškeji večini, in vsak, ki razmere pozna, bode miloval naše zastopnike in njih več nego neugodni položaj.

Našim poslancem ne bode preostajalo družega, nego resno premišljevati, kako postopati nadalje ter povedati svojim volilcem, kako se v Gradci godi, da nas ondu ne poznajo, da imajo za vse naše želje le kosmata ušesa.

Da bode pa naš narod politiko svojih poslancev odobral, o tem svedčijo zadnje volitve in bodo svedočile tudi vse bodoče volitve, kajti narod čuti, da se mu iz Gradca ni ničesar nadejati.

Več nego kdaj, treba bode zopet sedaj „Zjedinjeno Slovenijo“ postaviti na dnevni red.

Iz Višnjegore 17. septembra. [Izv. dop.] Tužni glas zvona je pretekli torek ob poludesetih dopoldne naznanjal ogenj! Gorelo je na farni cerkvi. Kako se je ogenj zanetil, ni nič gotovega znano, a na samo sumničenje ljudstva kaj sklepati, bilo bi gotovo, posebno pa pri nas, brezpametno. Akopram imamo le jedno brizgalnico in niti osnovane požarne brambe (ker se osnovi tega prekristnega društva gotovi elementi tú zelo protivijo), so vrli, res pogumni možje dokaj hitro in zazumno ogenj

Poskusiti hočem v kratkih besedah narisati dozdgovinsko dobo, ta otročja leta naše civilizacije. Naše knjige pripovedujejo o tej dobi s posebno skrbnostjo.

Zgodovina nič ne govori o tem, kako je nastal prvi človek; trdi samo, da je bil prvi človek. Ta človek je bil postavljen mej nebom in zemljo. Ni mu bila neznana ideja spočetja, vedel je, kaj je to prvi elementi snovi, kako se zarodi kal v živem bitji. Narodna domišljija riše prvega človeka kot pravega korenjaka, ki drži v jednej roki solnce, v drugej luno.

Naše svete knjige dajo vzvišene ideje o pojavljenji človeka in ustanovljajo princip individualnosti. To bitje, postavljeno mej nebo in zemljo, to je noseč dušo v zemskeji lupini, ve da ni Bog, pa tudi ne snov; obdarjeno z razumom, spoznava uzroke vsega, kar se vrši okrog in se poslužuje tega spoznanja v svojih izumljenjih.

Tak je bil prvi človek. Kdaj je prišel na svet? To se ne da zračuniti. Sto tisoč let je že od tega. Zgodovina tega človeka in njegove potomce prišteva v predzgodovinsko dobo naše države. (Dalje prih.)

gasili in tudi pogasili, ne da bi bilo več pogorelo, kakor samo polovico cerkvene strehe. Vsa čast in pohvala pa gre izredno srčnemu gospodu poveljniku žandarmerijske postaje J. Martinek-u, potem voditelju vodenega curka in še mnogim drugim! Obče pa se mora priznati, da tacih ognjegascv, kakor so ravno tukaj, je malo!

Slavni mestni odbor bi pa še enkrat opozarjal, naj bi se nato delalo, da bi se osnovala požarna bramba, ki je posebno pri nas potrebna, ker je večinoma vse z deskami pokrito in nam celo vode pomanjkujel! Naj bi se temu ali onemu prenapetnežu na ljubo ne prezirala gmotna korist in varnost vseh prebivalcev!

Sedaj, mestni odbor in Vi gospod župan, delajte na to; ko bode gorelo (česar nas pa Bog obvaruj), bode — prepozno! — y —

Iz Skubče blizu Šmartna pri Litiji 16. sept. [Izv. dop.] Poročal sem že o izrednej zlati poroki pretekli ponedeljek, preostaje mi pisati še o rodbini in izrednej, krasnej svečanosti.

Josip Mrak, po domače Vrbe, ima živa še dva otroka: Janeza in Terezijo, katera je neomožena in lepo skrbi za svoje sive stariše. Janez ima dom Vrbetov v Skučah št. 23, od njegovih otrok se žive od prve matere: Anton, c. kr. računski asistent pri finančnem vodstvu v Ljubljani, Marija (Mina), Janez, vojak pri žrebčarjih v Selu pri Ljubljani, Jurij, Friderik in od druge, še živeče, žene Mar je: Cecilija. Najstarejši sin Anton je oženjen z Ivano, rojeno Keber, s katero ima štiri otroke: Antonija, Ernestina, Zora in Ivana.

Tudi preko 80 let stari Josip je še čvrst na duhu in telesu, ter jako dovtipen mož in strasten tobakar. Z veseljem smo ga gledali, kako je ponosno pred tovariši in možmi korakal od doma ob četrt na osem jutraj mej lepo ubranim pritrkavanjem farnih zvonov in streljanjem s topiči. Mater Katarino, po starem a čedno opravljeno, se ve da z belo pečo na glavi in s srebrnim pasom preko ledij, spremljale so štiri male, belo oblečene in 6 odraslih, lično opravljenih družic z venci vrh glave, dve mej temi sti imeli krasna srebrna pasova. Veselo in praznično pretrkavanje zvonov nas spremlja v cerkev, kjer se je vršila cerkvena svečanost s slovesnim ogovorom, zlati poroko Mrakovega in Golobovega para in mej peto sv. mašo z obhajilom. Z zahvalno pesnijo so se končali cerkveni obredi, katere je opravljal naš preč. g. dekan. Paroma smo se vrnili zopet ob 9. uri mej prazničnim pritrkavanjem zvonov domov mi v Skubče, Golobovi v Dvor. Ali krsti (trugi), kateri so prinesli pred slovesnim sprevodom v cerkev pod zvonik, sti stali še ondu in nas vrnivše se od veselja, živo spominali na „memento mori“. — Veliko ljudij je gledalo redki prizor, in mnogo pobožnega občinstva se je udeležilo v cerkvi lepe slovesnosti.

Nadaljeka slovesnosti in občnega veselja mej ženitovanjem od polu desete ure dopoldne do pozne noči ne bom popisoval. Vladala je mej nami občna zadovoljnost. Napitnica je sledila napitnici; spominjali smo se vseh sorodnikov živih in mrtvih, navzočih in neavzočih. Čuli smo „živio“ in „slava“ klice. Žal, da najstarejši unuk Anton nima spisanega kratkega, a jedrnatega govora v proslavljenju te redke slovesnosti, ja bi Vam z njim postregli. Z naudušeno gorečnostjo govorjene njegove besede so privabile vsem udeležencem solze iz oči. Da smo veseli, in narodne in tudi cerkvene pesni pevali, plesali pri malej godbi, se tako razume.

V najlepšem spominu ostane vsem ta dan, ko smo tako svečano in izredno slovesno praznovali zlati poroko našega Josipa. Pokazali smo, da častimo sivo starost, da ljubimo svoje pradede, da ljubimo svojo rodbino, svoje bližnje in daljne sorodnike. Vsakdo je lahko videl in se prepričal, da kar je slavnemu pesniku Vrba, to so nam vsem Skubče, srečna draga vas domača, da pri nas vsak, natanko spolnujoč dolžnosti svojega stanu, tudi iskreno ljubi sveti kraj, kjer stoji hiša njegovega očeta, da živi vsakdo za vero, dom in za cesarja. A.

Domače stvari.

— (Klub slovenskih deželnih poslancev štajerskih) izvolil je svojim načelnikom gospoda barona Gödel-Lannoy.

— (Imenovanje.) G. dr. Müller ravnatelj semenišča v Celovci imenovan je stolnim proštom v Celovci. Na njega izpraznjeno mesto pride gospod Šelander.

— (Jamska Ivanka.) Opera v 3 dejanjih predstavljala se bode, kakor smo že naznanili v 20. in 21. dan t. m. Glavne vloge so v večjih rokah gg. Gerbičeve, Odijeve, gg. Medena in Štamcarja. Živahne skušnje kažejo, da bodo solisti, moški in mešani zbori izvrstni. Zastareli jezik v prozi je g. Kocelj do malega popravil.

— (Dramatično društvo) prosi one p. n. lastnike lož, kateri bi jih ne rabili za 20. in 21. dan t. m., da jih prepusté temu društvu.

— (Hrvatske volitve.) Nadalje izvoljeni: Vladini: Peter Mandić v Lovinci, Milan Tanhofer v Čazmi, Vondina v Županji, Milan Stanković v Pleškem, Jovan Šorak v Petrovem selu, Vondina v Novem, Türk v Karlovc, Janković v Subem polji; od neodvisnih: Tade Smitičlas v Sotinju, Beruta v Peterancu; od stranke prava: v Senju Folnegović, v Kračici E. Barčić, v Petrinji dr. Ivandija, na Švarči dr. Hinković.

— (Volitev v glavni odbor za osušenje Ljubljanskega barja.) V nedeljo dne 21. t. m. od 11. do 12. ure volijo posestniki Ljubljanski dva odbornika in jednega namestnika. Volitev bode v mestni dvorani.

— (Ljubljanska gimnazija) ima letos 800 dijakov. V prvi razred upisana sta 202 učenca, mej temi je samo 40 Nemcev. Če bode ministerstvo dovolilo, napravile se bodo v prvem razredu 4 paralelke, tri slovenske, jedna nemška. V drugem razredu je 126 dijakov, v tretjem 122, povsod v treh oddelkih. V četrtem razredu (67 dijakov), v petem (108) in v šestem (70) so tudi paralelke. V 7. razredu je 52, v osmem tudi 52 dijakov.

— (Nova porotna dvorana,) v katerej so sedaj obravnave je jako prostorna, jednolično slikana in okrašena z lepo podobo presvitlega cesarja. Sodišče ima nekoliko vzvišen prostor, na jedni strani na desni sedi zapisnikar, na levi državni pravdnik. Na desni strani so klopi za porotnike lično izdelane. Na levi strani imajo zagovorniki svoj prostor, tik vrat, tako da je za putiko, revmo in jednake nadloge dobro skrbjeno. Prostor za poslušalce je precej prostoren, a za poročevalce časnikov se tudi v novi porotni dvorani ni dobil posební prostor, dasi bi se bilo to lahko zgodilo. Sedeti morajo pri mizah v prostoru za poslušalce. Za „kriminaldoktorje“ se je v tem oziru bolje skrbelo, kajti postavilo se je več klopij, da bodo lažje vztrajali, dasi neso bili kriminaldoktorji k prvim obravnavam poslali nobenega zastopnika. V obče pa je dvorana jako zračna in se bode menda v kratkem razsvetlila s plinom. Soba za porotnike je jako prostorna, isto tako sobe za sodišče, zagovornika in državnega pravdnika, soba za priče pa je veliko premajhna.

— (Nad 100 čebelarjev) imelo je v ponedeljek shod pred frančiškansko cerkvijo. Najboljše blago so imeli čebelarji iz Logatca in Naklega, najslabše oni iz Ribnice, Laš in Dobropolj. Cena medu se je določila po 18 kr. na stari funt.

— (Zgradba železnice Spielfeld-Radgona) se je že pričela. Ta železnica mora do 1. julija 1885 biti gotova.

— (Cvetin sad.) V Gruberjevih ulicah za Gradom je pri hiši šte. 9 v vrtu gosp. Josipa Flereta nedavno divji kostanj popolnem obletel in razun že zrelih kostanjev izgubil vse svoje perje. Zdaj na zimo se pa na novo oblači v lepo zeleno obleko in tudi že zopet cvete, tako se vidi na njem zeleno perje, stari sad in novi cvet. Ondu smo videli tudi jablano z zreliimi jabolki in prelepim cvetom. Gotovo izredno redek prizor na jednom in istem vrtu!

— (Tatje) hoteli so predvčeraj ob 1/2 12. uri ulomiti v Križevniško poslopje, kjer je mestna okrajna sodnija, a ropot prebudil je oskrbnika nemškega reda dra. Voka, kateri je hitro revolver pograbil in dvakrat ustrelil na tatove, na kar so slednji ubežali čez zid na Emonsko cesto.

— (Trtna uš) širi se v Brežiškem okraju neprestano. Zasledili so jo že blizu Vidma, v Petirji in na Ravnem v Sromeljskej župniji. Neki vinogradnik na Bizelskem, ki je lani pridelal še 30 polovnjakov (150 veder), ima letos same suhe trte v vinogradu.

— (Izpred porotnega sodišča.) Včeraj stal je pred poroto žalosten zastopnik nepopoljšjivega tatinstva, Janez Prepeluh, rodod Ljubljčan, pravi pravcati „Stadtkind“ v besede najslabšem pomenu. Krojač biti, mu je namenila osoda, a tatvina je bila in bode menda njegov največji ideal. Star 32 let, bil je Prepeluh že najstokrat kaznovan

zaradi tatvine, dvakrat, ker je pri vojaki ušel, enkrat pa zaradi goljufije. Svojo maločastno tatinsko delovanje pričel je v Trstu, kjer je bil l. 1868 tri tedne zaprt, potem je dobil še razne kazni pri vojaki v Trstu in Ljubljani. Največjo kazen za tatvino je pobotal Prepeluh v Trstu l. 1876 s šestletno ječo. A jedva je bil prost, že so ga zopet pekli tatinski prsti, in v Ljubljani ga je deželna sodnija obsodila zopet na deset mesecev. Komaj svoboden, stopil je v službo h krojaču Jožefu Kučan-u, na Fužinah. Ko je njegov nov mojster šel na somenj, pustivši Prepeluha doma, ulomil je slednji v miznico in ukradl Kučan-u 200 gld. gotovega denarja in dve listnici, ter pobegnil. A žandarji so mu bili hitro za petami, ter srečno dobili pri Prepeluhu še 121 gld. Prepeluh ne taji tatvine, a trdi le, da je vzel samo 190 gld. Gotovo bil je slabo poučen o kazenskem zakonu, misleč, če bode le kaj pod 200 gld., bode manjša kazen. Porotniki so Prepeluha jednoglasno krivega spoznali, sodišče pa (predsednik g. deželne sodnije svetovalec L. Ravnihar) je dopolnilo nekoliko zmedeno pravniško vednost Prepeluha ter ga obsodilo na sedem let teške ječe, poostrene vsak mesec s postom.

— (Izpred porotnega sodišča.) Včeraj bil je na vrsti čevljar Janez Jekovec s Srednje Bele nad Kranjem, ker je v Bizjakovi krčmi Antona Nagliča pod mizo z nožem v desno roko sunil, da se slednjemu zdaj roka suši in je po zdravnikov izpovedbi več rabiti ne bode mogel. Porotniki (načelnik gosp. Fr. Drenik) potrdili so vprašanje glede teške telesne poškodbe jednoglasno, zanikali pa dodatno vprašanje, je li poškodba stalna. Sodišče obsodilo je Jekovca na 18 mesecev ječe, poostrene s postom. Vrh tega mora plačati 100 gld. za bolečine, 200 gld. za zamudo pri delu in zaslužku.

— (Kranjski „Hugo Schenk“.) Danes bil je pred porotniki zaradi umora in izneverjenja 302 gld. na smrt obsojen čevljar Franz Vozel, po domače Bričarski, s Sv. Gore v okraji Litijškem. Seznanil se je bil s 40letno Mico Božičevo, obljudil je, da jo vzame in s to oblubo jo pripravil, da sta šla v 26. dan junija t. l., kupovat neko posestvo, v kateri namen mu je ona izročila svoj prihranjeni denar v znešku 302 gld. Nasproti Menškemu gradu je pa Vozel sunil Mico Božičevo v potok, potem je pa zgrabil z jedno roko za roki, z drugo za vrat in jo tako dolgo tiščal pod vodo, da je bila mrtva. 6. julija našli so truplo umorjene v potoku in orožniki so takoj prijeli zatoženca, pri katerem so našli še 209 gld. 13 kr. Porotniki (načelnik Fr. Drenik) zanikali so roparski umor z devetimi proti trem glasom, potrdili pa jednoglasno umor in izneverjenje.

— (Shramba popotne robe na kolo-dvorih.) Trgovinsko naše ministerstvo razposlalo je do železnocestnih uprav ta-le ukaz: „V zmislu §. 32, odst. 2 železnocestnega obratnega reda morajo na večjih postajah biti take priprave, da popotni ljudje mogo svojo popotno robo (prtljago) dati v mimoidočo shrambo železniškemu služabniku za določeno pristojbino, a brez odgovornosti upravnice. Le-to določilo železnocestnega obratnega reda pa koristi potujočega občinstva v tem ne varuje, ker če se popotna roba izgubi, ima pravica do zamene, ki se jo bi terjalo od neimovitega železničnega služabnika, le teoretičen pomen; popotna roba pa se tem lažje izgubi, čim menj prikladnega prostora za njo dotični služabnik na izvolji ima. Nadalje pa taki stranski posli privedo še do drugih napačnosti; ker služabnika železniškega podpirajo pri zahtevanju darí od občinstva, in ker te darí, zlasti po večjih postajah, neso male. Čeprav sedaj ne prav tacega uzroka, da bi se moralo preméniti ovo določilo obratnega reda, vender je želeti, da se v tem oziru bolje pazi koristi občinstva. To bi se pa moglo najprvo v tem goditi, če bi se popotna roba po večjih in takih postajah, na katerih se občinstvo, odločivši popotno robo, za kratki čas ustavlja, da ide na trg ali da si ogleda posamezne lepe kraje, vzprejemala od železnice same ali pa od imovitega, s položnino vezanega podjetnika pod pogoji, propisanimi od železnocestne uprave. Sicer pa bi težko bilo najti tehtovitega pomišljaja, če bi se odredilo, do tudi na manjih postajah za to poverjeni služabnik v imenu železnocestne uprave prejema dotično popotno robo proti prejemnemu potrdilu. Da se s tem od železničnih uprav ne zahteva nič pretiranega, temveč da se izražajo dejanske potrebe občinstva, izvoli ravnateljstvo s tega posneti, ker so take naprave, kakor kaže priloženi izkaz, že mnogokje uve-

dene v Nemčiji. Vabimo torej ravnateljstvo, naj predloži le-tó stvar ravnateljski konferenciji za posvetovanje in po tem poroča semkaj o ukrepu, storjenem v tej stvari." — Ministerskemu ukazu je priložen bil izkaz tistih železničnih postaj v Nemčiji, katere imajo posebne naprave za shrambo popotne robe.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 18. septembra. Pri volitvah, kar jih do danes dovršenih, dobila je vladna stranka 48, Starčevićevci 20, nezavisna stranka 7 sedežev. Dva izvoljenca sta divjaka. V enem okraju bode ožja volitev.

Jaska 18. septembra. Pri današnji volitvi zastopnika za sabor bila bitka mej volilci stranke prava in oružniki. Štirje volilci mrtvi, mnogo ranjenih.

Dunaj 18. septembra. Cesar pripeljal se je o polnoči iz Skierniewic srečno v Schönbrunn nazaj. Danes zvečer odpelje se k otvoritvi Arelske železnice.

Praga 18. septembra. V deželnem zboru interpeloval je Matuš namestnika zaradi dogodkov v Liberci Čehom sovražnih in zaradi ukrepov občinskega zastopa v Trutovu. Namestnik je obljubil, da bode obširno odgovoril.

Linz 17. septembra. Tukajšnje okrajno glavarstvo je včeraj zasačilo ubežnega Davorina Glaser-ja poštarja v Krapinskih toplicah. Izročil se je deželnej sodnji.

Bruselj 18. septembra. Več tisoč broječe tolpe ljudi gnetle so se včeraj zvečer žvižgaje, kričaje in pevaje marseillaiso po glavni cesti, ter se nagromadile pred kraljevo palačo in pred upravnistvom katoliškega dnevnika „Patriote.“ Redarstvo je razkropilo množico.

Napolj 18. septembra. Od včeraj polnoči do danes polnoči je 510 oseb za koleru zbolelo, 239 pa umrlo.

Razne vesti.

* (Jako redka in izvirna oporoka.) V notarijskem arhivu v Milanu se brani mej nekaterimi čudnimi listinami tudi jako redka in izvirna oporoka nekega gluhomutca, katero je leta 1624. Lukež Riva sestavil in vpriču notarja Calchija, jednega sodnika, jednega duhovnika in sedmero pri podpisal. Lukež Riva je bil slikar, a znal je komaj svoje ime in arabske številke pisati. Ta mala učnost je ravno zadostovala, da je gluhomutec svojo zadnjo voljo dosti razločno in jasno izrazil. Najprej je v to oporoko naslikal svojo in svoje soproge podobo, oba v tedanji običajni španjolski obleki; potem je zapisal pod svojo podobo svoje ime in zraven podobe svoje soproge številko 10 000 kot znamenje, da jej voli toliko lir. — V drugi sliki vidimo slikarja samega, na kolenih klečečega pred podobo sv. Franciska Paulanskega in številka 1000 kaže, koliko lir zapušča Milanskej cerkvi, v kateri časte tega svetnika. — Tretja podoba nam predstavlja šest revnih deviških redovnic z dolgimi rožnimi venci in njih pazteljice; pod vsako deklico stoji število 100. — Četrto zapuščino 500 lir na korist Milanskim bosonogcem je razdelil v podobah dveh ondu posebnih češčenih svetnikov in jednega brata redovnika. — Tudi franciškanskemu samostanu je volil 300 lir. Menih tega reda je vsnodeljen spovedujoč gluhomutca. — Svojeega netjaka Julija je naslikal z družini: zaničnimi tovariši pri mizi igrajočega karte in s kockami in nekaj prav majhnih kupčev denarja. Le številko 150 zagledamo pri zapravljiveu. — Gluhomutčevega brata vidimo naslikanega z mečem, zraven njega nekega dečka in pod tem številko 400. Ta deček Karol je sin radi umora usmrtenega brata Lukeža Rive. — Na koncu oporoke stoji usposobljene stopnice občne bolnice v Milanu in zaradi večje razločnosti leži bolnik v postelji, zraven sedita dva gospoda pisoc pri mizi. Na bergljah se pomika naš slikar k njima in njima podaje pismo, na katerem stoji beseda „tutto“ (vse). S to besedico je torej to bolnišnico postavil za glavnega dediča ter v dokaz in potrdilo svoje volje je pod ta prizor trikrat podpisal svoje ime.

Zahvala.

Gospod **Gvido Zeschko v Ljubljani**, glavni zastopnik zavarovalnega društva na življenje **THE GRESHAM v Londonu**, izplačal mi je na neko zavarovanje za slučaj smrti znatno vsoto najtočneje, ne da bi bil kaj utrgal. Jaz se čutim zavezanega, za to javno izreči svojo zahvalo in to zaradi solidnosti znano društvo vsem najtočnejše priporočati.

V Litiji, v 6. dan septembra 1884.

(593)

Janez Wakonigg.

Vabilo na naročbo.

Z dnem **1. oktobra t. l.** se prične naročevanje za zadnje četrtletje tega leta.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto 13 gld. — kr.
„ pol leta 6 „ 50 „
„ četrt leta 3 „ 30 „
„ jeden mesec 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto 15 gld. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o prave času ponové, da pošiljanje ne preneha.

Upravištvu „Slov. Naroda“.

Tuji:

dne 17. septembra.

Pri **Slonu**: Vodničar z Dunaja. — Berthold iz Trsta. — Dr. Mauer iz Rudolfovega.
Pri **Mali**: pl. Reiter z Dunaja. — Mayer iz Platin. — Wiedemann z Dunaja. — pl. Petz, Maglich iz Trsta. — Fuhrmann, Grimm z Dunaja.
Pri **avstrijskem cesarji**: Kristinus, dr. Ušeničnik z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
17. sept.	7. zjutraj	745.65 mm.	+12.3° C	brev.	megla	
	2. pop.	744.80 mm.	+22.4° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	744.62 mm.	+14.6° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura +16.4°, za 2.6° nad normalom.

Dunajska borza

dné 18. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	80 kr.
Srebrna renta	81 „	85 „
Zlata renta	104 „	95 „
5% marcna renta	95 „	85 „
Akcije narodne banke	854 „	— „
Kreditne akcije	297 „	90 „
London	121 „	70 „
Srebro	— „	— „
Napol.	— „	68 „
C. kr. cekini	— „	76 „
Nemške marke	— „	65 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104 „	80 „
Ogrska zlata renta 6%	122 „	70 „
„ 4%	92 „	80 „
„ papirna renta 5%	88 „	90 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105 „	— „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120 „	75 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108 „	75 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „	50 „
Kreditne srečke	100 gld.	176 „
Rudolfove srečke	10 „	18 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	105 „
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	210 „

Dve stanovanji

v 1. in 2. nadstropji na Slaninskem trgu (Speckplatz) v Sternovej hiši v **Kranju** se takoj oddati v najem ali se pa ta hiša **proda** pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Kaj več se izve pri **J. Stern-u** in sinovih v **Zagrebu**. (492—1)

VIZITNICE

priporoč

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

Dr. Schmidt-ovi uspešni

prilepki za kurja očesa

uporabljajo se že mnogo desetletij kot brez bolečine in zanesljivo delujoče sredstvo v popolno odstranitev kurjih oces.

Uspeh teh dr. Schmidt-ovih prilepkov za kurja očesa je skoro osupljiv, kajti po opetovanju rabi teh prilepkov se odpravi vsako kurje oko brez vsake operacije.

Cena škatljici s 15 prilepkami in z roženim dletcem za izdiranje kurjih oces **23 kr. a. v.**

NB. Pri nakupu teh preparatov blagovoli p. n. občinstvo vedno zahtevati Bittner-jeve izdelke in samo one za prave priznati, kateri imajo polno firmo: „Julius Bittner's Apotheke in Gloggnitz“, in vsake druge podobne izdelke kot nevedne zavrniti.

Glavna razpošiljalna zaloga: **Gloggnitz**, Nižje-Avstrijsko, lekarna **J. Bittner-ja**.

Dr. Schmidt-ove prilepke za kurja očesa in dr. Behr-ov živčni ekstrakt prodajata v Ljubljani lekarnarja: **J. Svoboda** in **J. pl. Trnkoczy**.

Razglas.

Mestni magistrat razglašja, da se bode volitev **dveh odbornikov in jednega namestnika v močvirski glavni odbor**, katera volitev pripada I. skupini, torej posestnikom v katastralnih občinah Trnovo, Karlovske predmestje, Gradišče v Ljubljani in Štepanja vas v okolici Ljubljanske, vršila v **nedeljo dne 21. septembra 1884** dopoldne od 11. do 12. ure v mestnej dvorani.

K tej volitvi vabijo se posestniki iz zgoraj omenjenih katastralnih občin s pristavkom, da bode voliti osobno z glasovnimi listki, ki se bodo volilcem izročili pred začetkom volitve.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 9. dan septembra 1884.

Župan: Grasselli.

JOSIP PEROVŠEK,

knjigovez v Novem mestu,

se slav. p. n. občinstvu na Dolenjskem toplo zahvaljuje za do sedaj v njegovej stroki obilo izkazano mu zaupanje in naklonjenost, ter se ob jednem priporoča, da bi ga tudi v prihodnje blagovolilo počastiti z mnogobrojnimi naročili, katere bode točno, elegantno in ceno izvrševal.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Perovšek,

(589—2)

knjigovez.

Pri suhem vremenu **trgana** (ne tresena)

jabolka, hruške, slive, debele češplje, breskve, dalje finejše vrste fižol, mlad grah, sladko korenje, rajska jabelka, česen (porre), glive, šampinjane

kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismene ponudbe (508—14)

Die Central-Station

für Obst- und Gemüse-Verwaltung in Graz.

Velika partija

1 (788—59)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštne povzetji, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Uzorci proti pošiljati marke za 10 kr.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrzdni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V **NOVI-JORK**. — Odhod iz **TRSTA**.

Parnik „Germania“, 4200 ton, 10. oktobra.
„East Anglia“, 3200 „ okolu 25.

Kajuta za potnike **200 gold.** — Vmesni krov **60 gold.**

Potniki naj se obrnejo na (552—12)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglajen**, generalnega agenta v Trstu.

Dr. Behr-ov

živčni ekstrakt

izdeluje se po zdravniškem predpisu iz lekarskih zelišč ter se že dolgo vrsto let obnaša kot izvrstno sredstvo proti živčnim boleznim, kakor proti bolečinam na živcih, migreni, ischiadi, bolečinam v križi in hrbtnem mozgu, božjasti, otrpnenju, oslavljenju in polucijam. Na dalje se dr. Behr-ov živčni ekstrakt z najboljšim uspehom rabi proti: protinu in trganju, otrplosti mišic, trganju v členkih in mišicah, nervoznemu glavobolu i šumenju v ušesih. Dr. Behr-ov živčni ekstrakt se uporablja le zvananje. Cena steklenici s točnim navodom uporabe **70 kr. a. v.**